

Η ανοσιακή απάντηση έναντι του SARS-CoV-2 ποικίλλει σημαντικά μεταξύ ασθενών με ήπια νόσο COVID-19

Ερευνητές από το Public Health Clinical Centre της Σανγκάης στην Κίνα διερεύνησαν τη συσχέτιση μεταξύ ήπιας νόσου COVID-19 και της μετέπειτα ανάπτυξης αντισωμάτων. Τα ευρήματα της μελέτης (Wu F et al. Evaluating the association of clinical characteristics with neutralizing antibody levels in patients who have recovered from mild COVID-19 in Shanghai, China. JAMA Intern Med 2020; August 18;doi:10.1001/jamainternmed.2020.4616) συνοψίζουν οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής του ΕΚΠΑ **Ιωάννης Ντάνας**, **Ευάγγελος Τέρπος** (Καθηγητής Αιματολογίας) και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ).

Στη μελέτη συμμετείχαν 175 ασθενείς με μέση ηλικία τα 50 έτη οι οποίοι είχαν ήπια συμπτώματα της νόσου COVID-19 και θετική δοκιμασία PCR για τον ιό SARS-CoV-2. Οι ασθενείς νοσηλεύτηκαν τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2020 για μια διάμεση περίοδο νοσηλείας 16 ημερών, ενώ η διάμεση διάρκεια της νόσου ήταν οι 22 ημέρες. Κατά την έξοδό τους από το νοσοκομείο, τα επίπεδα των εξουδετερωτικών αντισωμάτων, τα οποία είναι απαραίτητα ώστε να αντιμετωπιστεί ο ιός από το ανθρώπινο σώμα, εμφάνισαν μεγάλη διακύμανση μεταξύ των ασθενών. Μάλιστα σε 10 ασθενείς δεν ανιχνεύονταν, ενώ στο 30% των ασθενών ήταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Επιπλέον, σε 117 από τους 175 ασθενείς αξιολογήθηκε ο τίτλος των εξουδετερωτικών αντισωμάτων 2 εβδομάδες αργότερα. Παρατηρήθηκε μια σημαντική μείωση σε σχέση με την πρώτη μέτρηση, ενώ στους 10 ασθενείς που αρχικά δεν είχαν ανιχνευτεί παρέμειναν μη ανιχνεύσιμα.

Μια άλλη ενδιαφέρουσα παρατήρηση της μελέτης ήταν ότι ο τίτλος των εξουδετερωτικών αντισωμάτων ήταν σημαντικά υψηλότερος στους γηραιότερους ασθενείς συγκριτικά με τους νεότερους. Οι ασθενείς μεγαλύτερης ηλικίας είχαν επίσης υψηλότερες τιμές C-αντιδρώσας πρωτεΐνης και μικρότερο αριθμό λεμφοκυττάρων κατά την εισαγωγή στο νοσοκομείο συγκριτικά με τους νεότερους.

Συμπερασματικά, οι συγγραφείς καταλήγουν ότι τα αποτελέσματά τους είναι προκαταρκτικά και απαιτούνται περαιτέρω σχετικές μελέτες, ενώ η ικανότητα των εμβολίων να επάγουν ανοσιακή απάντηση και η πιθανή ανάγκη για επαναληπτική δόση θα αξιολογηθεί στις τρέχουσες κλινικές μελέτες εμβολίων.